Museoliitto

Museobarometri 2027

13.8.2026

Sisällys

1. Museobarometri
2. Museotalouden näkymät: talouden kehitys, palvelutulot ja henkilöstö
3. Julkinen tuki
4. Museoiden kävijämäärät
5. Näyttelyt
6. Museot osana kokonaisturvallisuutta ja kriisinkestävyyttä

Museoliitto

01 Museobarometri

Museobarometri

Museobarometri on museoalan etujärjestö Suomen museoliitto ry:n kysely, joka kertoo kuluvan vuoden kehityksestä ja ennustaa seuraavaa vuotta. Kyselyjä on tehty vuodesta 2014 lähtien ja vuosittain vuodesta 2023 lähtien.

Tänä vuonna kysely lähetettiin 214 museonjohtajalle. Vastausaika oli 25.6.–12.8.2026. Vastaajia kertyi määräaikaan mennessä 70 ja kyselyn vastausprosentti oli 33.

Vastaajilta kysyttiin tietoja museoiden kuluvan vuoden kehityksestä mm. kävijämäärän ja palvelutulojen suhteen. Ensi vuoden osalta kysyttiin tietoja ja näkemyksiä talouden ja mm. henkilöstön määrän suhteen. Erityisenä teemana kysyttiin museoiden merkityksestä kokonaisturvallisuudessa ja kriisinkestävyydessä.

Museoiden ja museokentän kehitystä seuraa Museoviraston tuottama Museotilasto. Sen mukaan Suomessa oli 154 ammatillisesti hoidettua museota, jotka ylläpitävät 330 museokohdetta vuonna 2025. Museot ovat koronapandemian jälkeen olleet ennätyksellisen suosittuja. Viime vuonna ammatillisesti hoidetuissa museoissa vierailtiin 8,6 miljoonaa kertaa.

Suomen museoliitto ry on vuonna 1923 perustettu etujärjestö, joka edustaa ja kehittää suomalaista museoalaa. Museoliitto varmistaa, että suomalaisella museoalalla on hyvät edellytykset tuottaa yhteiskuntaan elinvoimaa, sivistystä, hyvinvointia ja elämyksiä. Teemme työtämme kulttuuriperinnön vaalijoille: kunnille, kaupungeille, säätiöille, yhdistyksille ja yrityksille, jotka ylläpitävät museoita. Museoliitto-konsernin muodostavat Suomen museoliitto ry ja Museokortti-yhtiö FMA CreationsOy.

Museoliitto

02 Museotalouden näkymät

Museon talous vuonna 2027

Vastaajien arvio museon talouden kehityksestä (prosenttia vastaajista)

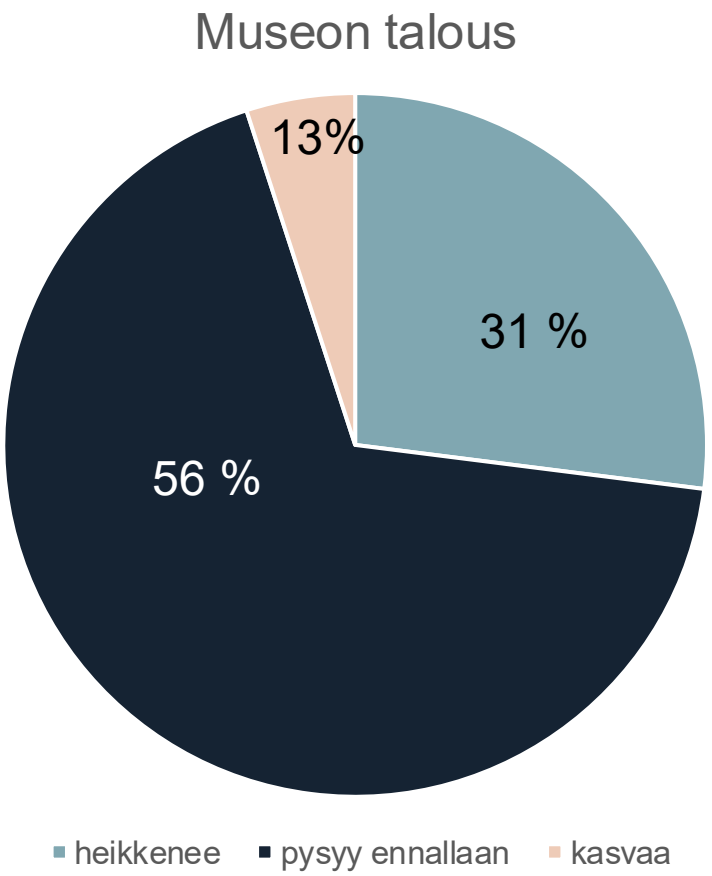

Museoliitto

Museon talouden kehitys seuraavana vuonna

näkemykset vuosista 2024–2027, prosenttia vastaajista

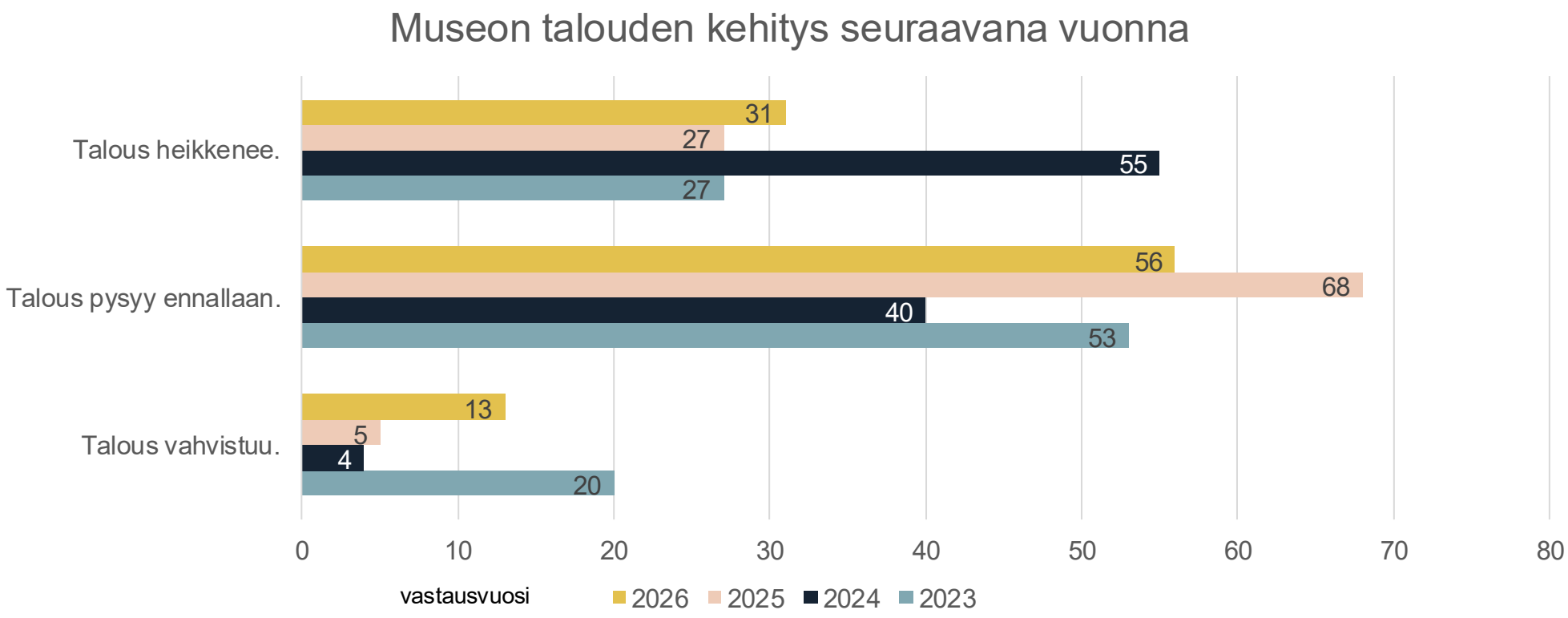

Museoliitto

Mikä vaikuttaa talouden kehitykseen 2027?
Poimintoja vastauksista

”Kiinteät kulut (vuokrat, palkat) ovat kasvaneet merkittävästi, mutta perusrahoitus heikkenee”

”Kaupungin laitosavustus, VOS-avustukset, säätiörahoitus, yritysyhteistyö, kävijämäärät, tuote- ja palvelumyynti, toisaalta kasvavat kustannukset projekteissa (kuljetukset, materiaalit)”

”Museorakennusten entisöintiin ja pihateiden kunnostukseen, lämmitysjärjestelmän uusimiseen aiheuttavat lisämenoja.”

”Investoinnit säilytystiloihin”

”Valtionavustusten määrän kehittyminen, palveluliiketoiminnan volyymi sekä yhteistyö- ja kumppanuussopimuksien arvo kävijämäärien ohella.”

”Apurahojen aktiivisempi hakeminen”

Museon palvelutulot kuluvana vuonna

arvio, prosenttia vastaajista

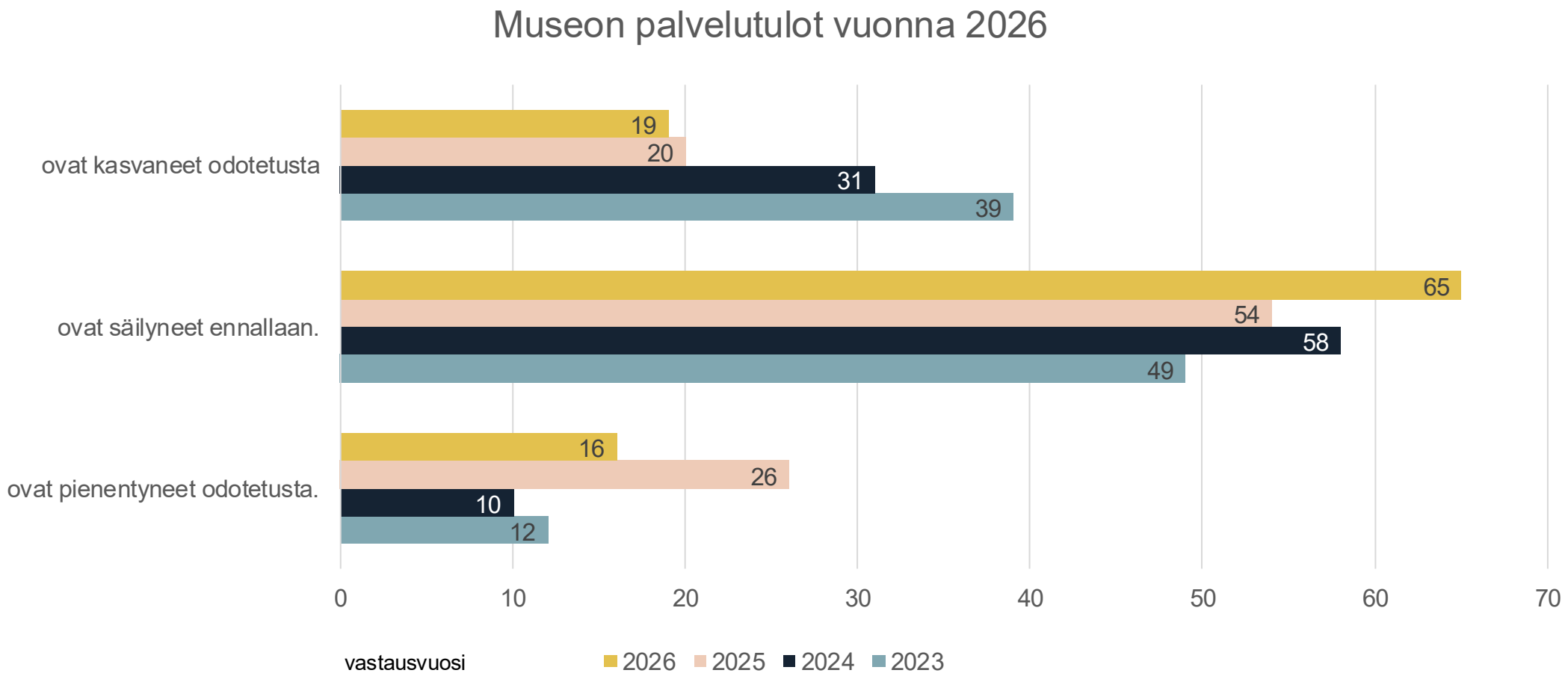

Museoliitto

Museon palvelutulot seuraavana vuonna

arvio, prosenttia vastaajista

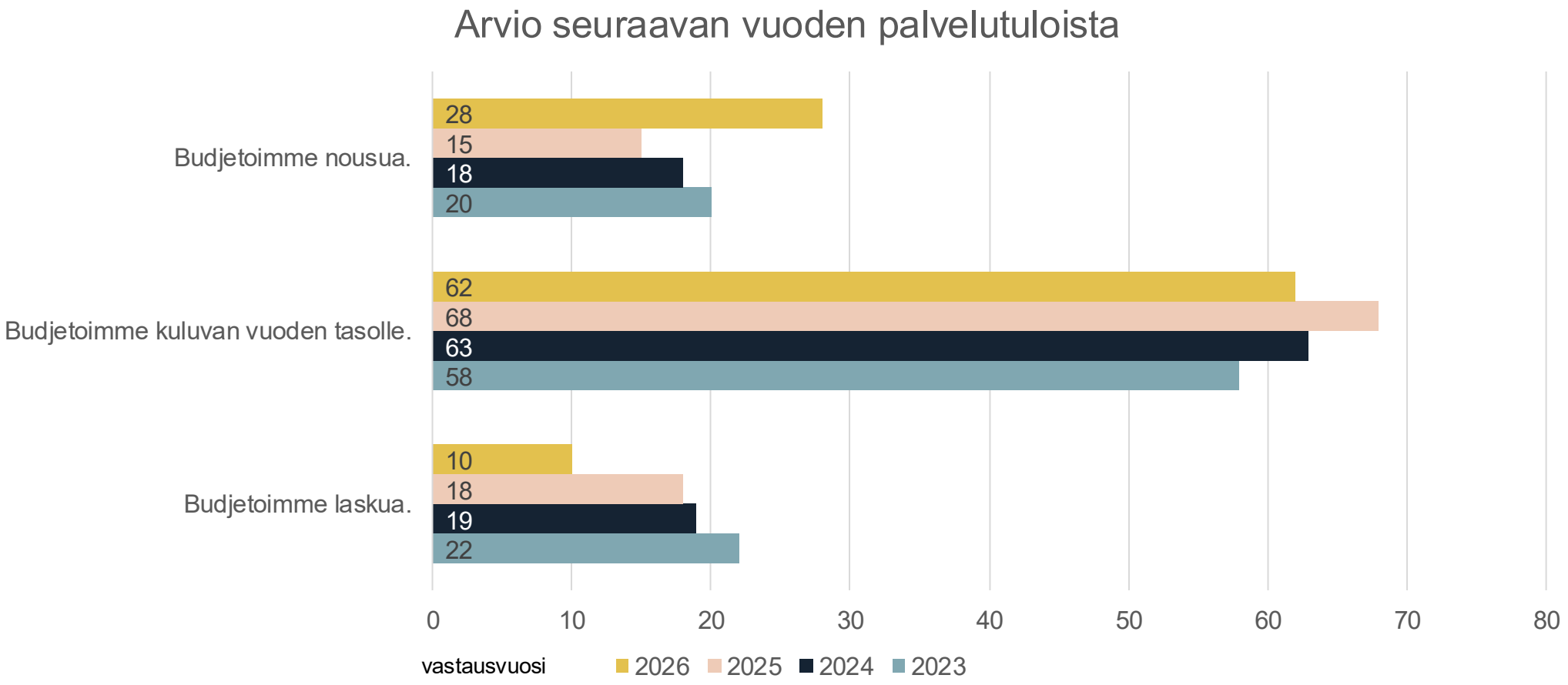

Museoliitto

Museon henkilöstön määrä seuraavana vuonna

arvio, prosenttia vastaajista

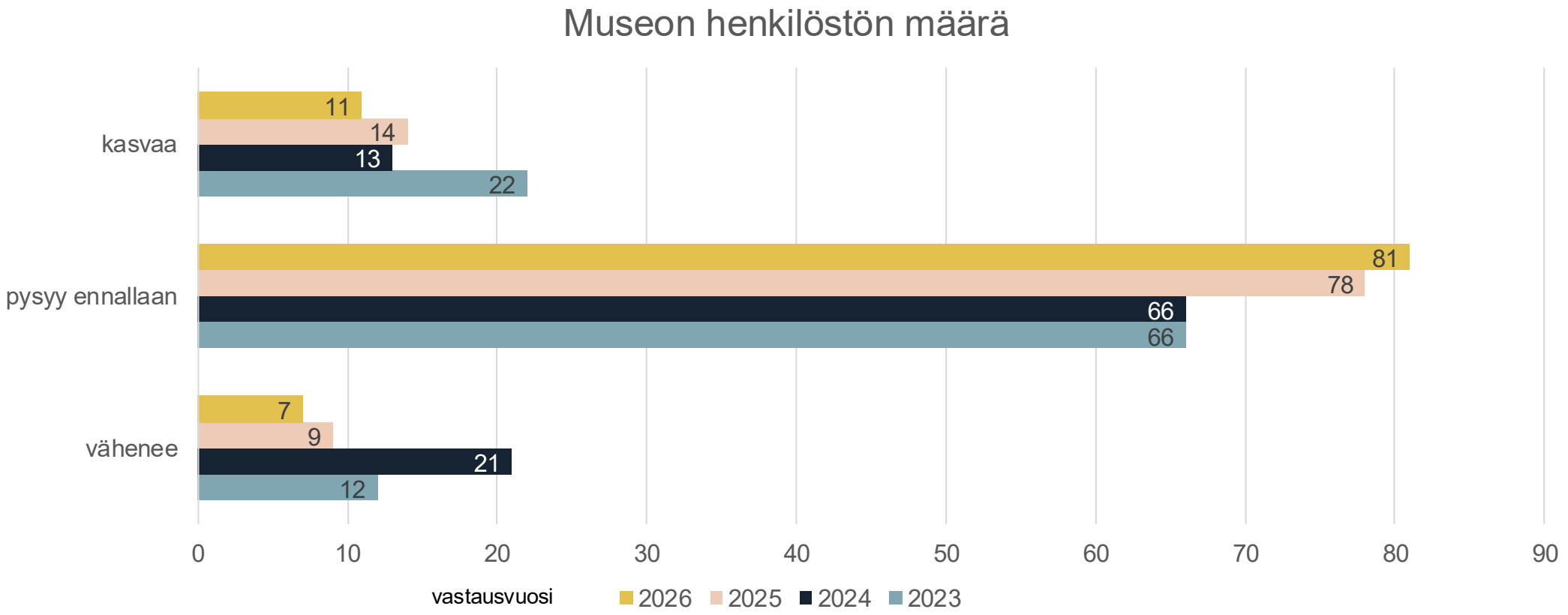

Museoliitto

Museotalouden kehitys saldolukuina

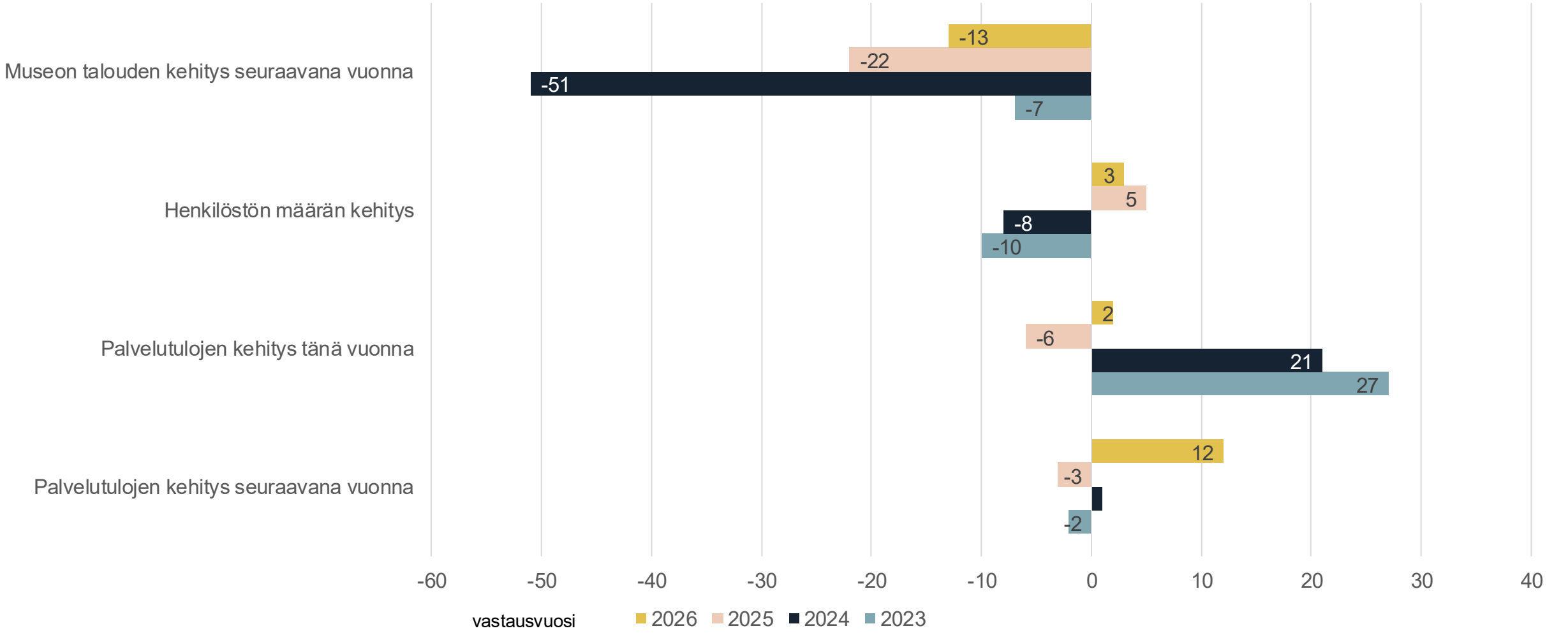

Museoliitto

03 Julkinen tuki

Kunnalliset avustukset seuraavana vuonna

prosenttia vastaajista

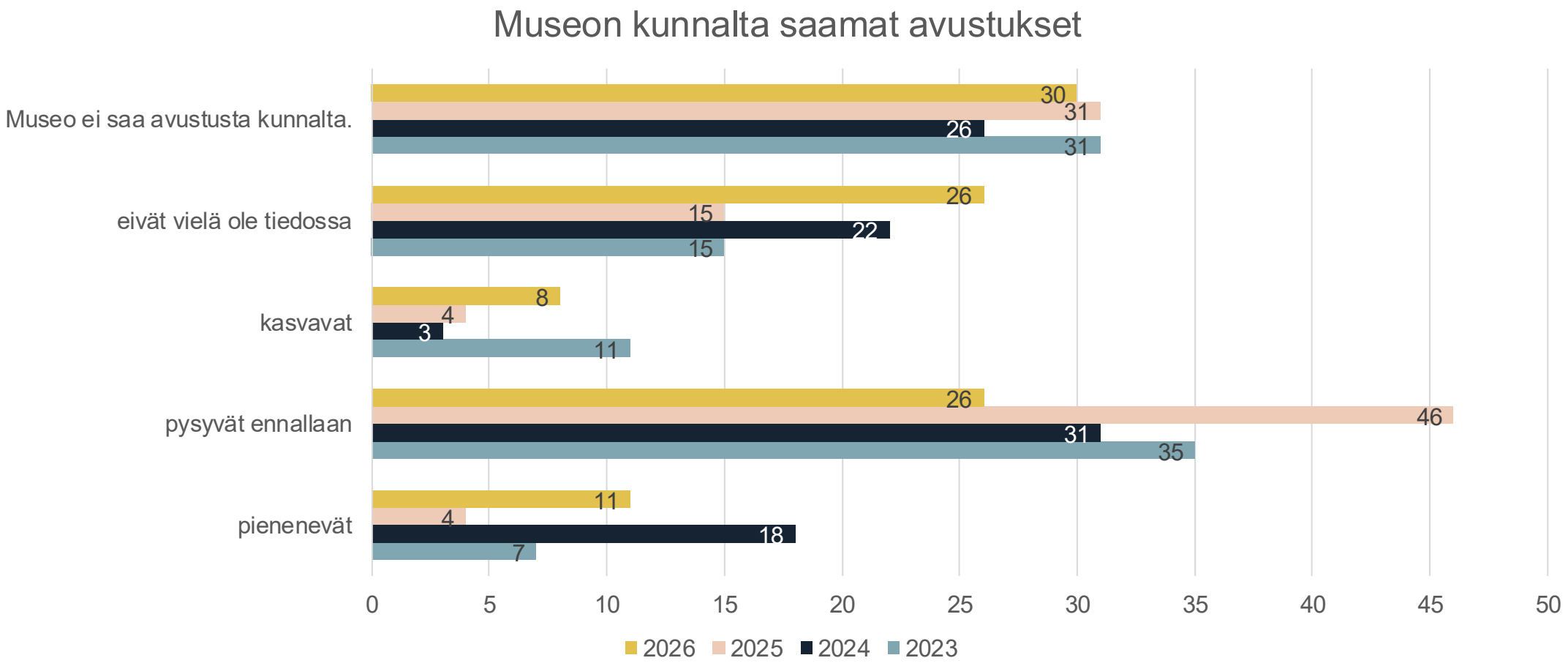

Museoliitto

Kunnalliset säästöt

arvio, prosenttia vastaajista

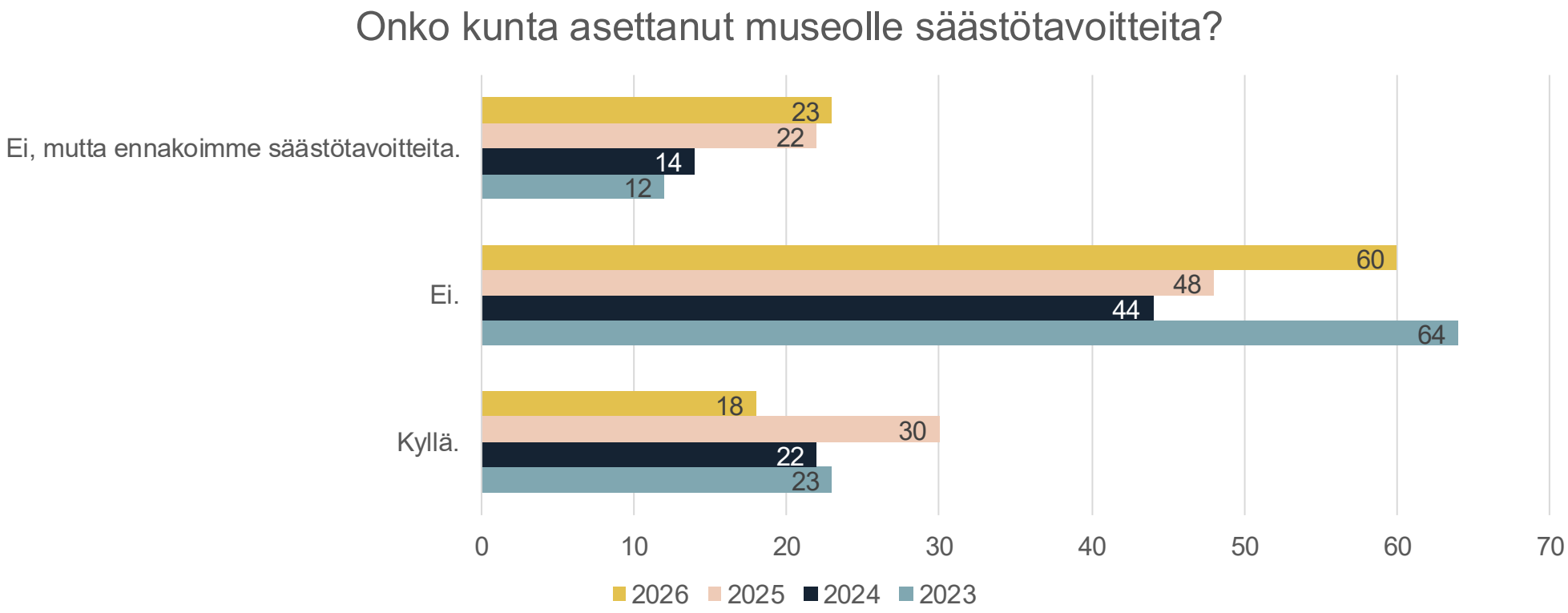

Museoliitto

Valtionavustukset

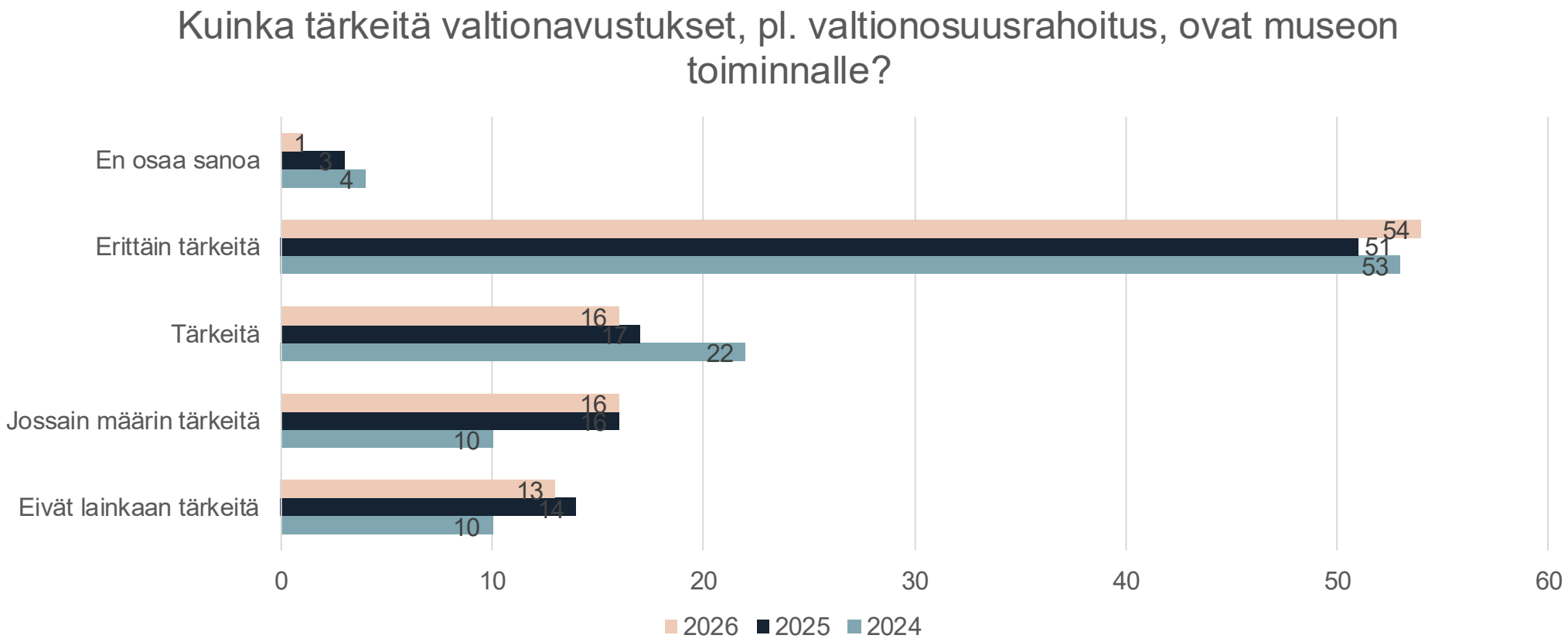

Museoliitto

Sopeutukset toiminnassa

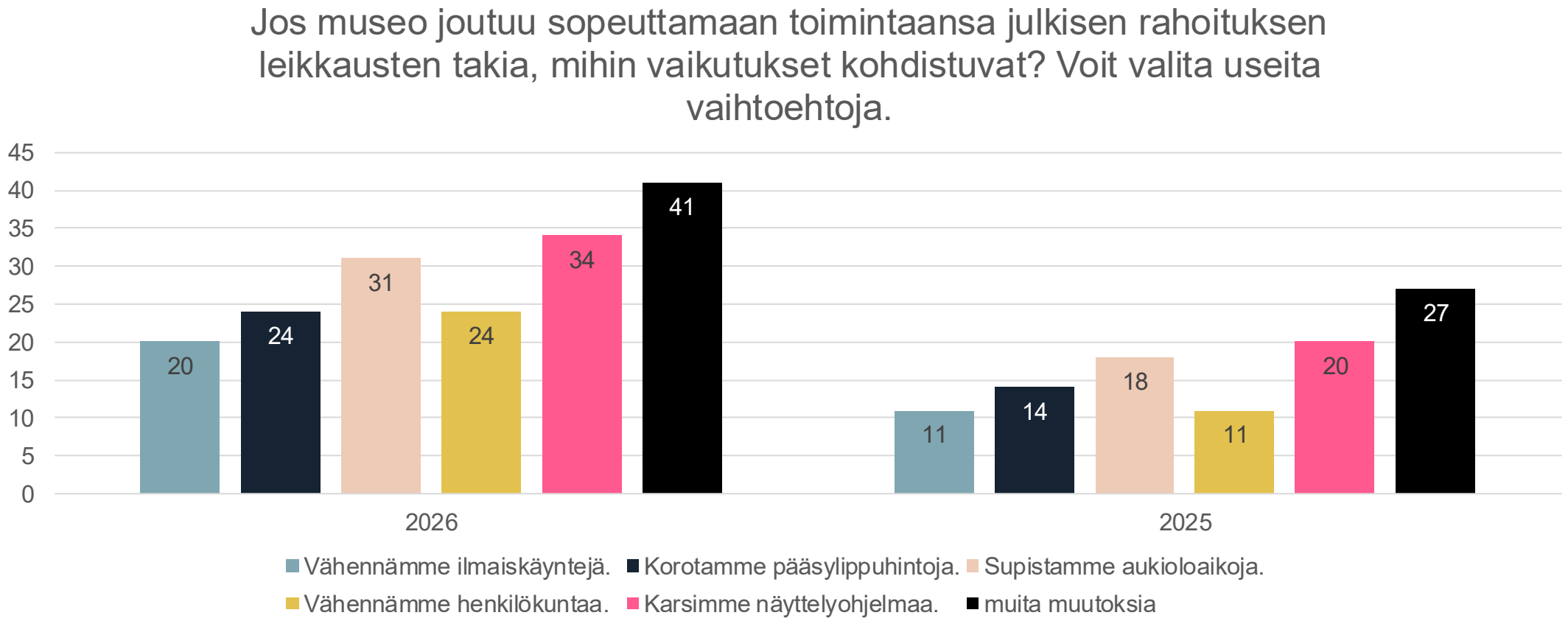

N= 181, koska vastaava sai valita useita vaihtoehtoja

Museoliitto

Kuinka julkisen tuen väheneminen vaikuttaisi museon toimintaan?

Poimintoja vastauksista

”Museo on täysin riippuvainen julkisesta tuesta, joka on tällä hetkellä liian niukkaa. Tuen väheneminen vaikuttaisi kaikkeen toimintaan.”

”Vos-osuuksien edelleen pieneneminen tai vuokratukien putoaminen romahduttaisi museon toiminnan.”

”Vaikutus näkyisi heti tuottamissamme alueellisissa palveluissa ja näyttelyissä.”

”Merkittävä väheneminen johtaisi yt-neuvotteluihin. Julkisen tuen väheneminen vaikuttaisi oman toiminnan tuoton supistumiseen ja lisäisi negatiivista kierrettä. Vaikutuksia olisi lisäksi aluetalouteen.”

”Mikäli julkista rahaa ei ole käytettävissä, museo joutuu sulkemaan ovensa ja lakkauttamaan toimintansa.”

”Uudistuskykymme heikkenisi. Siirrtäisimme satsauksia (näyttelyt ja muut investoinnit) kauemmas tulevaisuuteen.”

”Julkisen tuen vähentäminen supistaisi perustehtävien hoitamista sekä rajoittaisi merkittävästi toiminnan kehittämistä.”

”Käytännössä ainoat mahdollisuudet sopeuttaa toimintaa olisi henkilökunnan vähentäminen ja näyttelyohjelmasta tinkiminen. Nämä puolestaan vaikuttavat mahdollisuuteen saada omantoiminnan tuottoja mm. pääsylippujen myynnistä.”

04 Museoiden kävijämäärät

Museon kävijämäärät kuluvana vuonna

arvio, prosenttia vastaajista

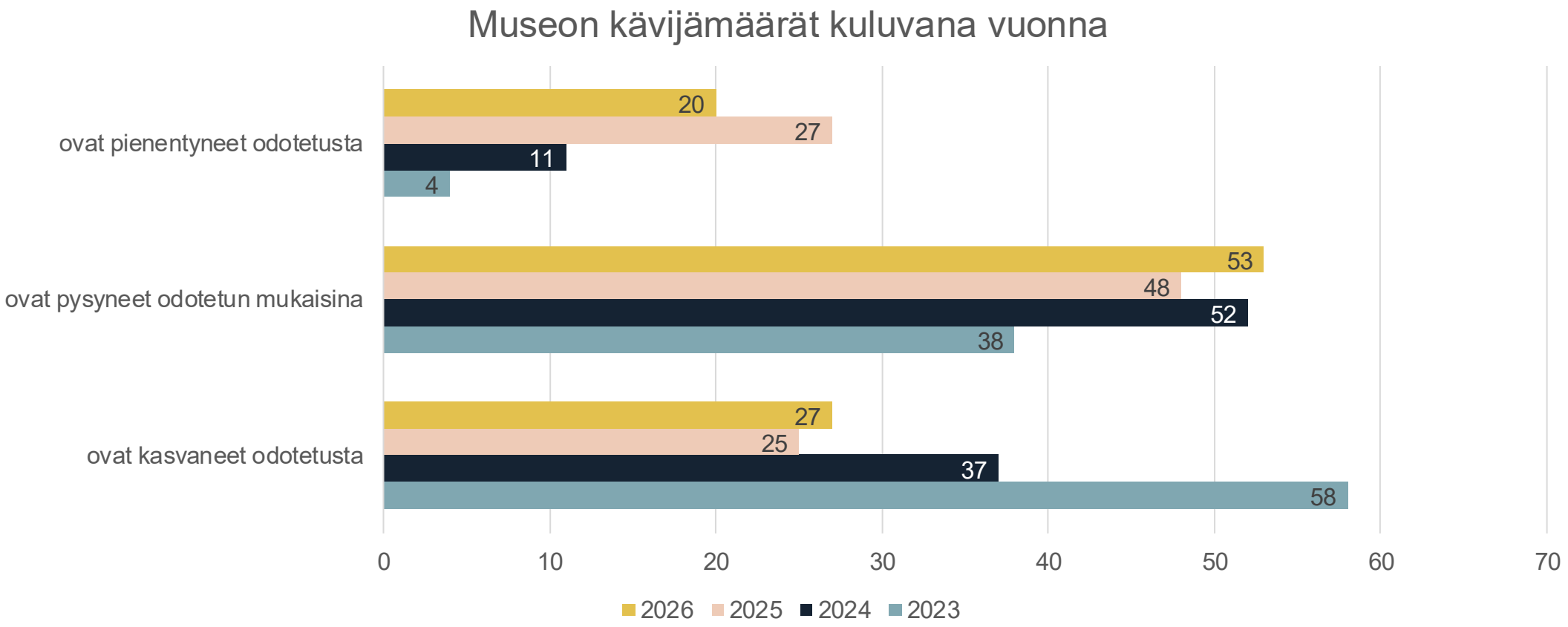

Museoliitto

Mikä on vaikuttanut kävijämäärän kehitykseen vuonna 2026?

”Ihmiset säästävät matkailussa, kesäkuussa säät eivät suosineet.”

”Kävijämäärän kasvun eteen on tehty paljon työtä panostamalla erityisesti digitaaliseen markkinointiin ja lisäämällä tapahtumia. Toistaiseksi tämä työ ei ole tuottanut tulosta toivotulla tavalla. Syinä mahdollisesti asiakkaiden tiukentunut taloustilanne, viileät säät ja kilpailu kesän ajan tapahtumissa.”

”Asiakkaiden vähäisempi maksukyky, mikä näkyy museokaupan myynnissä. Myös tämän vuodet uudet näyttelyt painottuvat loppuvuoteen. Yksi kohteistamme suljettu kesäksi kaupungin säästöjen vuoksi.”

”Vetovoimaiset näyttelykokonaisuudet koko vuoden osalta. Sateinen heinäkuu veti erityisesti lapsiperheitä.”

”On vaikea arvioida, mikä on vaikuttanut kävijämääriin vuonna 2026. Kävijämäärä on laskenut tasaisesti vuodesta 2024, joka oli syystä tai toisesta museon huippuvuosi kävijämäärällä mitattuna. Kävijämäärä on kuitenkin vain yksi mittari museon toiminnasta..”

”Aukioloajat. Näyttelyt! Mitä enemmän resursseja, sitä enemmän kävijöitä!”

”Laadukkaat ja onnistuneet näyttelyt, sekä mielenkiintoiset tapahtumat ovat vetäneet väkeä tavoitteita paremmin.”

”Olemme kehittäneet viestintäämme ja myös ohjelmatarjontamme on ollut erittäin runsas, ja olemme odottaneet hyviä käyntimääriä. Kasvua odotetusta on tullut erityisesti tavallisiin avoinnaolopäiviin kesällä, ne ovat olleet erittäin suositut.”

05 Näyttelyt

Näyttelyjen tuotanto museossa seuraavana vuonna

arvio, prosenttia vastaajista

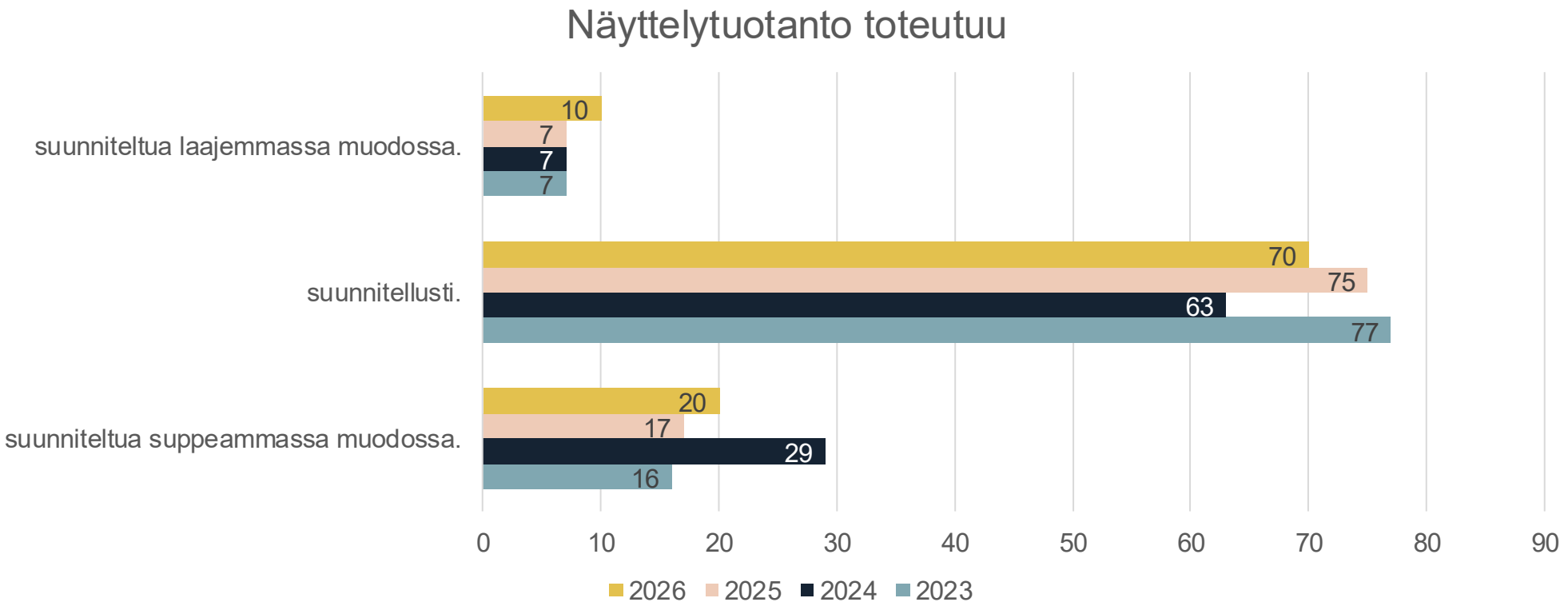

Museoliitto

06

Museot osana kokonaisturvallisuutta ja kriisinkestävyyttä

Museot vahvistavat yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta ja kriisinkestävyyttä.

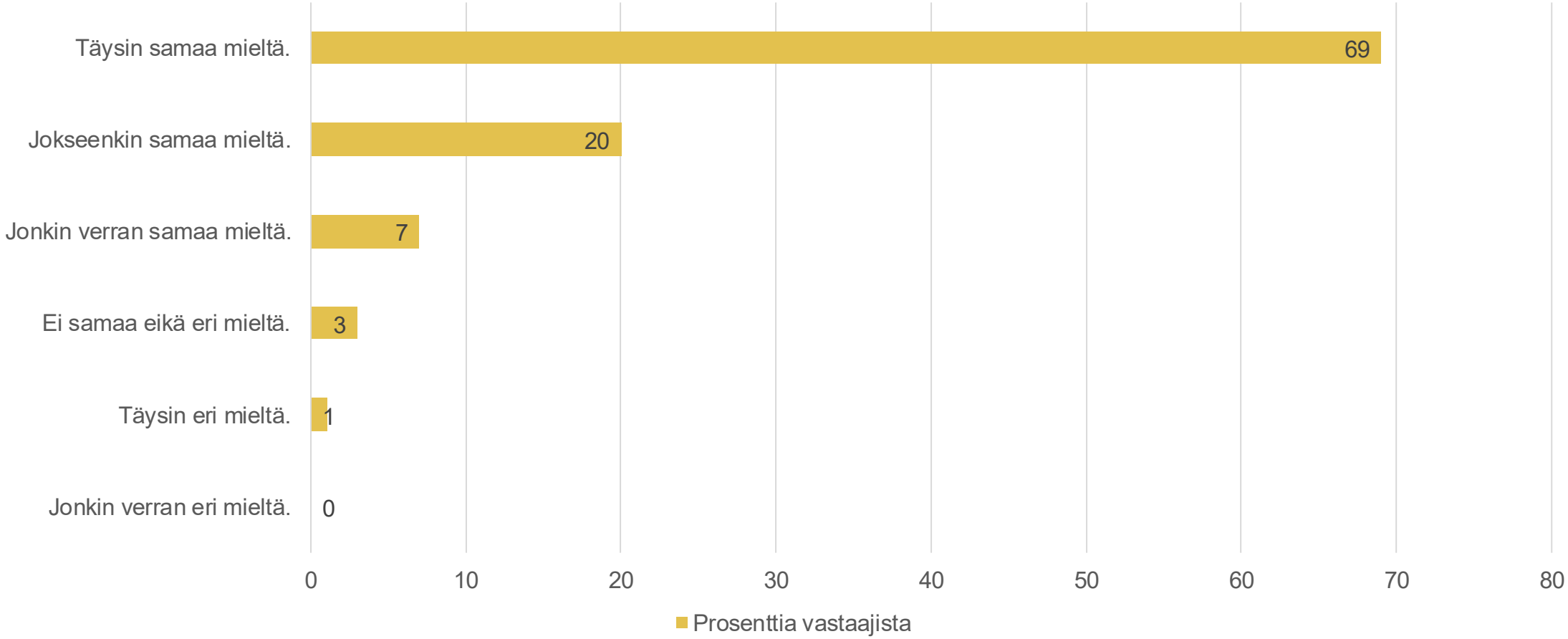

Museoliitto

Kuinka museo kytkeytyy yhteiskunnan kokonaisturvallisuuteen ja kriisinkestävyyteen?

Poimintoja vastauksista

”Taiteella ja kulttuurilla on iso merkitys ihmisten kokonaisturvallisuuden kokemukseen. Taide pystyy myös vaikuttamaan henkiseen kriisinkestävyyteen.”

”Vahva identiteetti ja omien juuriensa tunteminen vahvistaa kansalaisten mielen tasapainoa ja osallistaa heitä sekä lisää sivistystä. Hyvinvointi on tärkeä osa kriisinkestävyyttä.”

”Museot ovat silta vaikeiden aikojen yli. Kun tulevaisuus ahdistaa, on tarpeen välillä huokaista ja tunnistaa, miten ennenkin on selvitty vaikeuksista. Kulttuurin historia on kertomusta luottamuksesta ja työstä, jonka arvoa ei välttämättä ole aikanaan ymmärretty.”

”Vahva identiteetti ja omien juuriensa tunteminen vahvistaa kansalaisten mielen tasapainoa ja osallistaa heitä sekä lisää sivistystä. Hyvinvointi on tärkeä osa kriisinkestävyyttä.”

Kulttuuriperinnön suojaamisen merkitys on kasvanut.

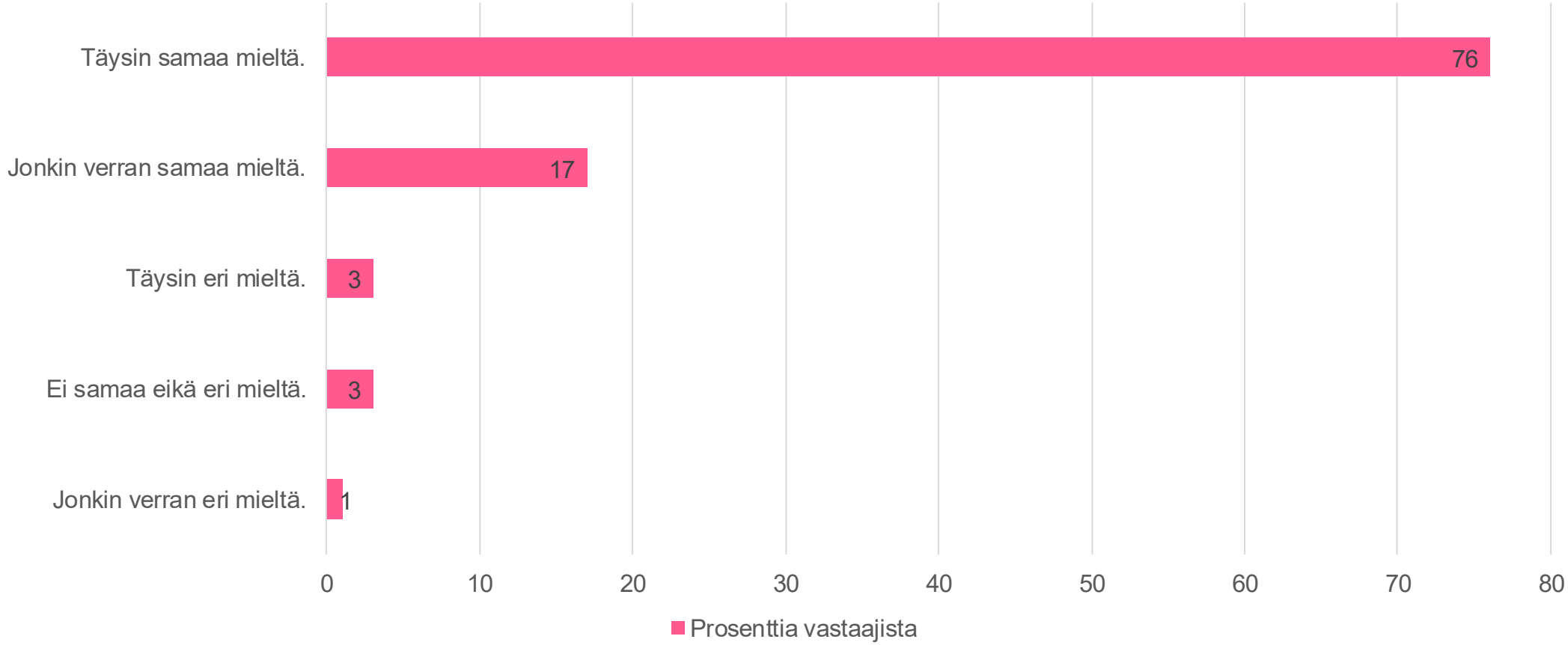

Museoliitto

Jos olet havainnut muutoksen kulttuuriperinnön suojaamisen merkityksessä, kuinka se näkyy ja vaikuttaa museoon?

Poimintoja vastauksista

”Keskustelu on lisääntynyt. Mutta museot tarvitsevat rahoitusta kulttuuriperinnön suojaamiseksi. Keskustelu ja juhlapuheet eivät suojaa kulttuuriperintöä.”

”Euroopan kriisejä seuratessa on myös helppo nähdä, miten kulttuuriperintöä tuhoamalla vaikutetaan kansalaisiin ja yritetään heikentää identiteettiä, turvallisuudentunnetta.”

”Maailman tilanteen takia kulttuuriperinnön suojaamiseen on tärkeää panostaa erityisesti nyt. On varmistettava, että kulttuuriperintö säilyy tuleville sukupolville kaikissa tilanteissa.”

”Pitkittynyt Ukrainan sota ja Suomeen eksyneet droonit herättävät epävarmuutta. Olemme pohtineet kuinka museoesineitä suojellaan uhka/vaaratilanteissa ja missä tilanteissa museo pysyy auki tai on suljettuna.”

”Lisääntyvät konfliktit sekä ilmastonmuutos uhkaavat myös kulttuuriperintöä, mikä lisää suojaamisen merkitystä ja tarvetta.”

Huomioidaanko museot ja kulttuuriperintö riittävästi kansallisessa varautumisessa ja turvallisuussuunnittelussa? Prosenttia vastaajista

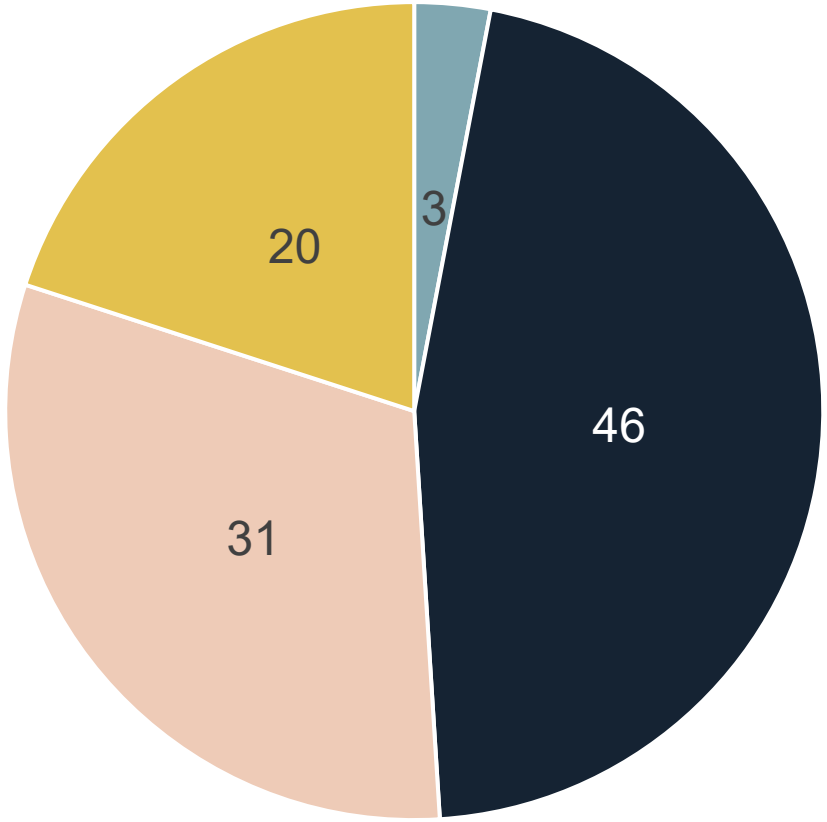

Museoliitto

Museoiden tärkein tehtävä kriisiaikoina

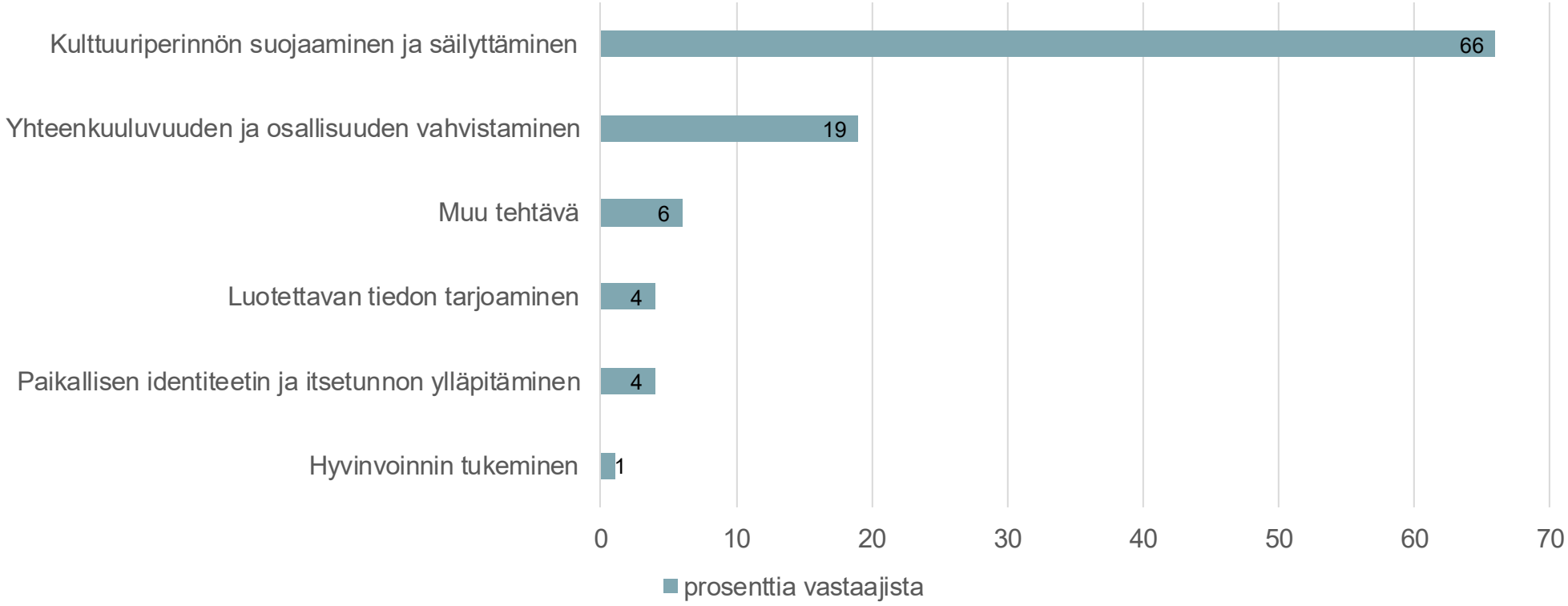

Museoliitto

Museoiden tärkeimmät tehtävät ja merkitys kriisitilanteissa

Poimintoja vastauksista

”Kulttuuriperinnön vaaliminen on museoiden perustehtävä, sitä kautta toteutetaan myös yhteenkuuluvuuden & osallisuuden ja identiteetin vahvistamista.”

”Perustehtävästä huolehtiminen on pitkäjänteisintä toimintaa, joka koskettaa kaiken tyyppisiä ajanjaksoja. Tärkeimmästä tehtävästä huolehtiminen ei estä huolehtimasta muista tehtävistä. On huomattava, että kriisiaikoja on hyvin erilaisia. Esineistö, konkreettinen kulttuuriperintö, voi joskus olla kriisin aikana uhattuna, useimmiten tarvitaan henkisen hyvinvoinnin tukemista.”

”Kansallinen omaisuus ei saa tuhoutua.”

”Kansakunnan henkisen selkärangan tukeminen osana muuta turvallisuutta.”

”Informaatiovaikuttaminen on keskeinen vihollisen toiminnan päämäärä. Arkistot ja museot voivat toimia oikean tiedon lähteinä ja viedä pohjaa vääriltä mielikuvilta.”

”Museoiden tehtävänä on kulttuuriperinnön suojaaminen ja säilyttäminen, jotta identiteettiä ja itsetuntoa ja siten myös osallisuutta ja yhteenkuuluvuutta voidaan vahvistaa. Museoiden tulee olla riippumattomia, jotta ne voivat tarjota luotettavaa tietoa, joka perustuu luotettaviin lähteisiin. Luotettavan tiedon tarjoamisella huolehditaan kaikista muistakin tehtävistä.”